

Vliv zvýšení rodičovského příspěvku na participaci žen na trhu práce¹

LISTOPAD 2022

JAKUB GROSSMANN, FILIP PERTOLD, MICHAL ŠOLTÉS, MATĚJ ŠARBOCH, LUCIE ZAPLETALOVÁ

Shrnutí klíčových skutečností

- Vyhodnocujeme dopady navýšení rodičovského příspěvku v roce 2020 o 80 tis. Kč (o 36 %) na zapojení matek mladších dětí na trhu práce. Příjmový efekt zvýšení příspěvku se do rozhodování matek o pracovním zapojení promítl a u mnohých z nich došlo k prodloužení doby čerpání rodičovského příspěvku. U matek tříletých dětí došlo k poklesu míry participace na trhu práce ze 70 % na 60 %, tedy o celých 10 procentních bodů (p. b.). U matek dvouletých dětí poklesla míra participace na trhu práce o 6 p. b. na úroveň 20 %. V obou skupinách adekvátně poklesl i počet odpracovaných hodin týdně.
- Efekty reformy byly různé i dle počtu dětí. K výraznějšímu poklesu pracovního zapojení (o 10 p. b.) došlo u matek, které pobíraly rodičovský příspěvek na své první dítě. Je pravděpodobné, že matky s prvním dítětem plánovaly mít dítě další a peníze navíc využily na překlenutí doby do narození druhého dítěte, tj. aby se nemusely v mezidobí vrátit do práce.
- Z hlediska dosaženého vzdělání se dopad navýšení rodičovského příspěvku projevil zejména u matek se vzděláním vysokoškolským. Podíl pracujících matek v této skupině poklesl o celou třetinu (o 16,4 p. b.) a jimi odpracovaný počet hodin se snížil o 4,8 hodiny týdně (pokles o 30 %).

¹ Tato studie reprezentuje pouze názor autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK (CERGE). Poděkování patří Danielu Münichovi, Kláře Kalíškové a Nikolasi Mittagovi za velmi cenné připomínky a návrhy na zlepšení studie a dále řadě kolegů za užitečné postřehy k pracovním verzím výpočtů a textu. Veškeré případné nepřesnosti a chyby jdou na vrub autorů. Studie vznikla díky podpoře Akademie věd ČR v rámci programu Strategie AV21 Společnost v pohybu.

Studie shrnuje hlavní zjištění a závěry výzkumné studie Parental Allowance Increase and Maternal Labour Supply: Evidence from Czech Reform (2022) autorů Grossmann, J., Pertold, F., Šoltés, M. a Šarboch, M.

Tento výsledek byl finančně podpořen z institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na léta 2018–2022 a je součástí výzkumného úkolu 09-S4-2021-VÚBP Determinanty a dopady volby délky rodičovské dovolené v ČR, řešeného Výzkumným ústavem bezpečnosti práce, v. v. i., ve spolupráci s CERGE-EI v letech 2021–2023.

- Dopad navýšení rodičovského příspěvku na pracovní participaci matek zůstal stabilní po dobu 1 roku od zavedení reformy. Ačkoli je pravděpodobné, že část dopadu časem odezní díky změnám v očekáváních matek ohledně jejich rodinného rozpočtu, jednorázová změna výše příspěvku přinesla krátkodobě negativní celospolečenské náklady ve formě nižší pracovní participace žen. Tyto náklady by nevznikly, kdyby bylo zvyšování rodičovského příspěvku pravidelnější, menší, předvídatelné a čerpání by bylo časově omezené.

PROJECT OF THE ECONOMICS INSTITUTE OF THE CZECH ACADEMY OF SCIENCES

Study 14/2022

What Effects did the Parental Allowance Increase Have on Women's Participation in the Labour Market²

NOVEMBER 2022

JAKUB GROSSMANN, FILIP PERTOLD, MICHAL ŠOLTÉS, MATĚJ ŠARBOCH, LUCIE ZAPLETALOVÁ

Summary

- We evaluate the effects of the 2020 increase in the total value of the parental allowance by 80 thousand CZK (36%) on labour market participation among mothers of young children. Mothers' employment decisions have reflected the raise in income that resulted from the higher allowance, and many mothers responded to the increase by claiming the parental allowance over a longer period of time. Among mothers of three-year-olds, the labour market participation rate reduced from 70% to 60%, i.e. by a whole 10 percentage points (p.p.) Among mothers of two-year-olds, the labour market participation rate fell 6 p.p. to 20%. In both groups, the number of hours worked per week also decreased correspondingly.
- The reform's effects also varied with the number of children. The reduction in employment rate was more pronounced (10 p.p.) among mothers receiving the parental allowance for their first child. It is likely that these mothers were planning to have another child and that they used the additional allowance to bridge the remaining time until the birth of their second child, i.e. avoiding a return to work in between children.

² This study presents the authors' own views and not the official position of the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences nor the Charles University Center for Economic Research and Graduate Education (CERGE). We are grateful to Daniel Münich, Klára Kalíšková and Nikolas Mittag for their very valuable comments and suggestions for improving the study, and to many other colleagues for their useful feedback on the working versions of our calculations and text. Any remaining errors are the authors' own. This study was produced with support from the Czech Academy of Sciences within its AV21 Strategy program Society in Motion.

This study summarises the main findings and conclusions of the research paper by Grossmann, J., Pertold, F., Šoltés, M. and Šarboch, M., "Parental Allowance Increase and Maternal Labour Supply: Evidence from Czech Reform" (2022).

This result was financially supported via institutional support for the long-term conceptual development of the research organization for 2018–2022, and is part of research task 09-S4-2021-VÚBP, "Determinants and impacts of the choice of the length of parental leave in the Czech Republic," addressed by the Occupational Safety Research Institute in cooperation with CERGE-EI, 2021–2023.

- As far as education levels are concerned, the effect of the parental allowance increase was most evident among mothers with university education. The share of working mothers in this group reduced by as much as one third (by 16.4 p.p.) and their hours worked dropped by 4.8 hours per week (a reduction of 30%).
- These effects of the increase in the parental allowance on mothers' labour market participation remained stable for 1 year after the reform. Although it is likely that some of these effects will ease off over time as a result of changes in mothers' expectations about their family budgets, the one-off increase to the parental allowance has led to short-term, society-wide negative costs in the form of a reduction in women's labour market participation. These costs would not have been incurred if the value of the parental allowance had been increased more regularly, in smaller increments, in a predictable manner, or if a shorter time limit had been imposed for claiming the allowance.